GÜNLÜK DERS PLANI

Sağlık Bilgisi Doğrulama ve Kamu Spotu Atölyesi

Sorunu fark et • Kaynağı seç • Bilgiyi doğrula • Sağlıklı yaşam mesajını paylaş

HİLALKENT 125. YIL ORTAOKULU

SINIF	HAFTA	SÜRE	DERS
5. Sınıf	18-22 Ocak 2027	4 ders saati	Fen Bilimleri

I. BÖLÜM DERS BİLGİSİ

Dersin Adı	Fen Bilimleri	**Sınıf**	5. Sınıf
Ünite / Tema	3. Ünite: Canlıların Yapısına Yolculuk	**Tarih**	18-22 Ocak 2027
Konu	Destek ve Hareket Sisteminin Sağlığı	**Süre**	4 ders saati
Öğrenme Çıktısı	FB.5.3.4. Destek ve hareket sisteminin sağlığı için yapılması gerekenler konusunda bilgi toplayabilme: a) Bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları belirler. b) Belirlediği araçlarla bilgiler bulur. c) Bulduğu bilgileri doğrular. ç) Ulaştığı bilgileri kaydeder.		
Süreç Bileşenleri	Destek ve hareket sistemi sağlığını etkileyen günlük yaşam durumları örnek olayla tartışılır. • Araştırma sorusuna uygun basılı, dijital ve uzman kaynakları belirlenir. • Dengeli beslenme, uygun fiziksel etkinlik, doğru duruş, yük taşıma ve güvenli hareket konularında bilgiler bulunur. • İddialar kaynak, güncellik, yazar/kurum ve kanıt ölçütleriyle doğrulanır. • Bilgiler kaynak künyeli araştırma kartlarına kaydedilir. • Doğrulanan bilgiler poster, afiş veya kısa kamu spotuna dönüştürülür. Günlük hayatta karşılaşılabilecek kemik kırıklarına değinilir; başka hastalıklara girilmez.		

II. BÖLÜM PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme	Merak ettiği sağlık sorusunu açıkça ifade etme, araştırma görevini planlama, grup içinde sorumluluk üstlenme, farklı görüşleri dinleme, doğrulanmamış bilgiyi paylaşmama ve dönüte göre ürününü geliştirme.
Değerler	Sağlıklı yaşam, bilimsellik, dürüstlük, sorumluluk, saygı, sabır ve duyarlılık; kaynağı doğru gösterme, korkutucu/ayıplayıcı dil kullanmama, kişisel sağlık bilgisine saygı duyma ve güvenli davranışları teşvik etme.
Okuryazarlık Becerileri	Bilgi, dijital, görsel, sağlık ve veri okuryazarlığı; araştırma sorusu yazma, anahtar sözcük seçme, kaynak güvenilirliğini sorgulama, iddia-kanıt ayrımı yapma, bilgiyi kaynak künyesiyle kaydetme ve hedef kitleye uygun mesaj tasarlama.

Resmî dayanak: MEB 2026-2027 Eğitim ve Öğretim Yılı Çalışma Takvimi, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı ve 18. hafta öğrenme çıktısı sırası; FB.5.3.4. Haftalık süre 4 ders saati olarak düzenlenmiştir.

III. BÖLÜM ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Güvenlik: Öğrencilere tanı veya tedavi önerisi verilmez; ilaç, takviye, zorlayıcı egzersiz ve beden üzerinde uygulama yapılmaz. Günlük yaşam örnekleri bilimsel ve yaş düzeyine uygun kaynaklarla incelenir. Sağlık durumu, beden görünümü ve fiziksel yeterlik üzerinden karşılaştırma yapılmaz; kişisel sağlık bilgisi toplanmaz.

Basamak • Amaç • Yöntem	Uygulama Akışı
1. ÖRNEK OLAY VE SORU **1. ders • 40 dk • Sağlık Dedektifleri** **Amaç: Destek ve hareket sistemi sağlığını etkileyen günlük yaşam durumlarını fark etme ve araştırılabilir soru oluşturma.** **Yöntem/Teknik: Örnek olay, açık uçlu soru, düşün-eşleş-paylaş, merak panosu** **Öğretmenin Rolü: Tanı ve tedaviye girmeden günlük yaşam davranışlarını sorgulatan, yargılayıcı beden dilini önleyen ve araştırılabilir soruya rehberlik eden kolaylaştırıcı.**	1. Örnek Olay (8 dk): Ağır çantayı tek omuzda taşıyan, uzun süre aynı pozisyonda oturan ve ısınmadan zorlayıcı harekete başlayan üç kurgu öğrenci incelenir. 2. Fark Et ve Sor (8 dk): “Hangi davranış sistemi etkileyebilir, bunu nasıl öğrenebiliriz?” soruları düşün-eşleş-paylaş ile yanıtlanır. 3. Soru Dönüştürme (8 dk): Yargı içeren veya çok geniş sorular, araştırılabilir ve tarafsız sorulara çevrilir. 4. Merak Panosu (8 dk): Beslenme, hareket, duruş, yük taşıma ve güvenlik başlıklarında sorular gruplanır. 5. Araştırma Planı (8 dk): Her grup bir soru, anahtar sözcükler ve ihtiyaç duyduğu bilgi türünü kaydeder. **Bütünleştirme: Örnek olay • Merak • Araştırma sorusu • Plan**
2. ARAÇ VE KAYNAK SEÇİMİ **2. ders • 40 dk • Kaynak Güvenilirlik Laboratuvarı** **Amaç: Araştırma sorusuna uygun bilgi araçlarını belirleme; güvenilir kaynak ölçütlerini kullanma.** **Yöntem/Teknik: Kaynak istasyonları, ölçüt kartı, karşılaştırma, anahtar sözcük ağı** **Öğretmenin Rolü: Resmî kurum, ders kitabı, uzman görüşü ve güvenilir genel ağ kaynağını tanıtan; reklam, anonim içerik ve kişisel görüşü ayırt ettiren rehber.**	1. Araç Haritası (7 dk): Ders kitabı, kütüphane kaynağı, resmî kurum sitesi, uzman görüşü ve eğitim videosunun hangi sorularda kullanılabileceği belirlenir. 2. Kaynak İstasyonları (9 dk): Kaynak örnekleri “yazar/kurum, amaç, güncellik, kanıt, kaynakça” ölçütleriyle incelenir. 3. Güvenilir mi? (8 dk): Anonim paylaşım, reklam içerikli sayfa ve resmî sağlık kurumu metni karşılaştırılır; gerekçeli seçim yapılır. 4. Anahtar Sözcük Ağı (8 dk): Araştırma sorusuna uygun, kişisel veri içermeyen arama sözcükleri hazırlanır. 5. Kaynak Planı (8 dk): Her grup en az iki farklı türde kaynağı neden seçtiğini kaynak seçim formuna yazar. **Bütünleştirme: Araç • Kaynak • Güvenilirlik • Anahtar sözcük • Gerekçe**
3. BİLGİ BULMA VE DOĞRULAMA **3. ders • 40 dk • İddia Kanıt Kliniği** **Amaç: Seçilen araçlarla bilgi bulma, farklı kaynakları karşılaştırarak doğrulama ve kaynak künyesiyle kaydetme.** **Yöntem/Teknik: İddia kartı, çapraz doğrulama, kanıt tablosu, araştırma günlüğü** **Öğretmenin Rolü: Hazır cevabı vermek yerine “Kaynağın kim, kanıtın ne, başka kaynak ne diyor?” sorularıyla bilgi doğrulama sürecini yöneten editör.**	1. Bilgi Avı (10 dk): Gruplar öğretmen onaylı kaynaklarda dengeli beslenme, doğru duruş, güvenli hareket ve uygun yük taşıma hakkında bilgi bulur. 2. İddia Kartı (7 dk): Her bilgi “iddia-kaynak-bulunduğu bölüm” biçiminde kaydedilir. 3. Çapraz Doğrulama (9 dk): Aynı iddia ikinci güvenilir kaynakla karşılaştırılır; uyumlu, eksik veya çelişkili olduğu işaretlenir. 4. Kırmızı Bayrak (6 dk): “Kesin çözüm”, “herkese uygundur”, kaynaksız sayı ve korkutucu dil içeren ifadeler ayıklanır. 5. Araştırma Günlüğü (8 dk): Doğrulanan bilgi kendi cümleleriyle yazılır; kurum/yazar, eser/site adı ve erişim tarihi kaydedilir. **Bütünleştirme: Bulma • İddia • Kanıt • Doğrulama • Kayıt**
4. KAMU SPOTU VE PERFORMANS **4. ders • 40 dk • Sağlıklı Hareket Medya Stüdyosu** **Amaç: Doğrulanan bilgileri güvenli, bilimsel ve anlaşılır bir sağlık mesajına dönüştürme; akran dönütüyle geliştirme.** **Yöntem/Teknik: Poster/kamu spotu, akran editörlüğü, analitik rubrik, galeri yürüyüşü, çıkış bileti** **Öğretmenin Rolü: Bilimsel doğruluk, kaynak, güvenlik, kapsayıcı dil ve hedef kitle ölçütlerini izleyen; dönütle ürünün iyileştirilmesini sağlayan değerlendirici.**	1. Mesaj Taslağı (7 dk): Hedef kitle, tek ana mesaj ve güvenli davranış çağrısı belirlenir. 2. Ürün Tasarımı (12 dk): Poster, afiş ya da 30 saniyelik kamu spotu senaryosu hazırlanır; en az iki doğrulanmış bilgi ve kaynak belirtilir. 3. Bilimsel Editörlük (7 dk): Gruplar birbirinin ürününü doğruluk, açıklık, kaynak ve kapsayıcı dil ölçütleriyle kontrol eder. 4. Galeri Yürüyüşü (7 dk): Ürünler incelenir; “bir güçlü kanıt-bir geliştirme önerisi” kartı bırakılır. 5. İyileştirme ve Çıkış (7 dk): Ürün düzeltilir; öğrenci güvenilir bilgiye ulaşmak için izlediği dört basamağı çıkış biletine yazar. **Bütünleştirme: Doğrulanmış bilgi • Sağlık mesajı • Kaynak • Dönüt • Transfer**

IV. BÖLÜM ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Değerlendirme, FB.5.3.4 öğrenme çıktısının bilgi toplama basamaklarını görünür kılar: araştırma sorusuna uygun araç ve kaynak belirleme; seçilen araçlarla destek ve hareket sistemi sağlığı hakkında bilgi bulma; bilgiyi birden çok güvenilir kaynakla doğrulama; ulaşılan bilgiyi kaynak künyesiyle kaydetme ve bilimsel, güvenli, anlaşılır bir kamu spotuna dönüştürme.

Aşama	Araç / Teknik	İzlenen Ölçüt	Kanıt / Geri Bildirim
Tanılayıcı	Örnek olay / merak panosu	Sağlığı etkileyen davranışları ve ön bilgiyi fark etme	İlk görüş; çıkış biletiyle karşılaştırma
Soru ve Plan	Araştırma sorusu / araç haritası	Soruyu araştırılabilir yazma ve uygun bilgi aracını seçme	Soru-kaynak planı ve öğretmen dönütü
Kaynak	Güvenilirlik ölçüt kartı	Yazar/kurum, amaç, güncellik, kanıt ve kaynakçayı sorgulama	Kaynak seçim formu
Doğrulama	İddia kartı / çapraz doğrulama	Bilgiyi iki güvenilir kaynakla karşılaştırıp kaydetme	Araştırma günlüğü ve kaynak künyesi
Performans	Poster/afiş/kamu spotu	Doğrulanmış bilgiyi bilimsel, güvenli ve anlaşılır sunma	3 düzeyli rubrik ve çıkış bileti

Bilgi Dosyası ve Kamu Spotu Rubriği

Ölçüt	3 • Yetkin	2 • Gelişiyor	1 • Destek Gerekli
Araştırma planı	Açık ve araştırılabilir soru yazar; uygun araçları ve en az iki farklı güvenilir kaynağı gerekçesiyle belirler.	Soru ve kaynak planı büyük ölçüde uygundur; araç çeşitliliği veya gerekçede eksik vardır.	Soru araştırılamaz durumdadır; araç/kaynak seçimi konuya uygun değildir veya gerekçe sunulmaz.
Doğrulama ve kayıt	Bilgileri güvenilir kaynaklarda bulur, iki kaynakla karşılaştırır; iddia, kanıt ve kaynak künyesini doğru ve kendi cümleleriyle kaydeder.	Bilgiler çoğunlukla doğrudur; çapraz doğrulama, kanıt, ifade veya kaynak künyesinde eksik vardır.	Doğrulanmamış/yanlış bilgi kullanır; kanıt veya kaynak kaydı sunmaz ya da bilgiyi doğrudan kopyalar.
Sağlık mesajı ve sunum	Ürün bilimsel, anlaşılır, güvenli ve kapsayıcıdır; doğrulanmış bilgileri kaynaklarıyla sunar ve dönütle anlamlı iyileştirme yapar.	Ürün büyük ölçüde uygundur; açıklık, kaynak, güvenlik, görev paylaşımı veya iyileştirmede eksik vardır.	Korkutucu, yargılayıcı ya da güvensiz öneri verir; kaynak kullanmaz, görevini yapmaz veya dönütü kullanmaz.

V. BÖLÜM DERSİN DİĞER DERSLERLE İLİŞKİSİ

Türkçe	Araştırılabilir soru yazma, bilgiyi kendi cümleleriyle özetleme, iddia ile kanıtı ayırma ve kısa, açık, ikna edici fakat abartısız kamu spotu metni oluşturma.
Matematik / Veri	Kaynak karşılaştırma tablosu oluşturma; doğrulanan/çelişen bilgi sayılarını kaydetme ve basit sıklık verisini yorumlama.
Görsel Sanatlar	Poster ve afişte görsel hiyerarşi, okunabilir yazı, kontrast, dengeli yerleşim ve kapsayıcı insan temsilleri kullanma.
Bilişim Teknolojileri	Güvenli arama yapma, resmî kurum ve güvenilir içerikleri ayırt etme, dijital kaynağı kaydetme, telif ve kişisel veri kurallarına uyma.

VI. BÖLÜM PLANIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ DİĞER AÇIKLAMALAR

Araç-Gereç	Örnek olay kartları, merak panosu kâğıtları, araştırma sorusu şablonu, kaynak örnekleri, güvenilirlik ölçüt kartı, öğretmen onaylı basılı/dijital kaynaklar, iddia-kanıt kartları, çapraz doğrulama tablosu, araştırma günlüğü, poster/afiş kâğıdı veya dijital tasarım aracı, rubrik ve çıkış bileti.
Güvenli / Etik Kullanım	Tanı ve tedavi önerisi, ilaç/takviye yönlendirmesi, zorlayıcı hareket uygulaması ve kişisel sağlık verisi paylaşımı yapılmaz. Kemik kırıkları yalnızca günlük yaşamda karşılaşılabilecek genel güvenlik bağlamında ele alınır; başka hastalıklara girilmez. Beden görünümü ve fiziksel yeterlik karşılaştırılmaz. Görsel ve bilgilerde kaynak belirtilir.
Farklılaştırma	Destek: resimli örnek olay, sesli metin, sınırlı ve önceden seçilmiş kaynak havuzu, güvenilirlik kontrol listesi, anahtar sözcük kartları, kısmen doldurulmuş araştırma günlüğü, cümle başlatıcıları ve akran desteği. Zenginleştirme: iki kaynakta çelişen ifadeyi çözümleme, uzman görüşmesi için soru formu hazırlama, erişilebilir dijital kamu spotu tasarlama, yanıltıcı bir sağlık iddiasını kanıtlarla düzeltme ve kaynak seçiminin sınırlılıklarını değerlendirme.
Bilimsel Doğruluk	Destek ve hareket sistemi sağlığını korumada yaşa ve bireysel koşullara uygun fiziksel etkinlik, dengeli beslenme, doğru duruş, uygun yük taşıma, güvenli hareket ve yaralanmalardan korunma önemlidir. Sağlık bilgisi tek bir anonim paylaşım veya reklamdan alınmaz; güvenilir kurum/yazar, güncellik, kanıt ve başka kaynaklarla uyum açısından doğrulanır. Sağlıkla ilgili kişisel durumlarda yetkili sağlık profesyoneline başvurulur. Bu düzeyde tanı, tedavi, hastalık ayrıntıları ve zorlayıcı egzersiz reçetelerine girilmez.

Fen Bilimleri Öğretmeni
Mehmet Yaşar ERDOĞAN
İmza: .....

..... / ..... / 2027
UYGUNDUR
Okul Müdürü